

Zadania rachunkowe

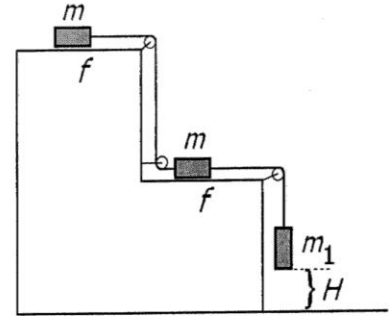
Należy wybrać tylko **dwa** zadania rachunkowe!

Odpowiedzi należy wyrażać **tylko** za pomocą wielkości fizycznych podanych w treści zadania. Przyspieszenie ziemskie $g = 10 \text{ m/s}^2$. Liczba Avogadro $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.

Zadanie 1. /za 8 punktów/

W sytuacji początkowej przedstawionej na rysunku $m=1 \text{ kg}$, $m_1=2 \text{ kg}$, $H=0,5 \text{ m}$, współczynnik tarcia kinetycznego $f=0,2$ a nici są nieważkie i ślizgają się po bloczkach.

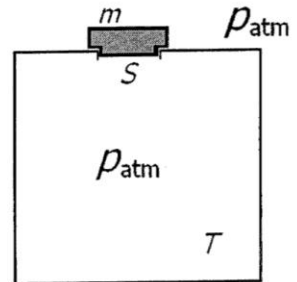
- Narysuj i opisz siły działające na każdy klocek w układzie.
- Oblicz przyspieszenie klocków.
- Oblicz czas t , po którym klocek o masie m_1 dotknie podłoża.
- Oblicz szybkość klocków po czasie t .
- Oblicz przyrost energii kinetycznej układu klocków w czasie t .
- Odpowiedz, czy przyrost energii kinetycznej układu klocków jest równy stracie energii potencjalnej układu klocków w czasie t . Odpowiedź uzasadnij.

Zadanie 2. /za 10 punktów/

W zbiorniku posiadającym zawór znajduje się 1 mol gazu doskonałego w temperaturze $T=300 \text{ K}$ pod ciśnieniem równym ciśnieniu atmosferycznemu $p_{\text{atm}}=100 \text{ kPa}$. Rolę zaworu spełnia metalowy korek o masie $m=5 \text{ kg}$ i polu przekroju $S=5 \text{ cm}^2$, którego tarcie o zbiornik można pominąć. Gaz w zbiorniku jest ogrzewany z szybkością $\alpha = 0,5 \text{ K/s}$. Stała gazowa: $R=8,31 \text{ J} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$.

- Napisz równanie przemiany izochorycznej gazu w zbiorniku.
- Oblicz, jakie może być maksymalne ciśnienie oraz temperatura gazu w zbiorniku zamkniętym zaworem.
- Oblicz po jakim czasie t od chwili rozpoczęcia ogrzewania nastąpi otwarcie zaworu.
- Oblicz wartość ciepła pobranego przez gaz w czasie t . Molowe ciepło gazu doskonałego przy stałej objętości $C_V = 1,5 R$.
- Oszacuj, ile atomów opuści zbiornik po otwarciu zaworu, przy założeniu, że temperatura gazu nie ulega zmianie a jego ciśnienie obniży się do wartości ciśnienia atmosferycznego.

Zadanie 3. /za 10 punktów/

Dwa różnoimienne ładunki punktowe Q i $-Q$, gdzie $Q=0,04 \text{ mC}$, o jednakowych masach $m=0,2 \text{ g}$ wirują ze stałą szybkością po okręgu o promieniu $R=5 \text{ cm}$ wokół środka ich masy. Przyjąć, że w zapisie prawa Coulomba współczynnik $k=1/4\pi\epsilon_0=9 \cdot 10^9 \text{ N} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{C}^{-2}$.

- Wykonaj rysunek i zaznacz siły działające na ładunki.
- Oblicz szybkość liniową ładunków.
- Oblicz okres obrotu ładunków.
- Oblicz energię kinetyczną układu ładunków.
- Oblicz energię potencjalną układu ładunków.
- Stosując symbole: k , Q , R , napisz równanie opisujące energię całkowitą układu ładunków oraz oblicz wartość energii całkowitej układu.

Zadanie 4. /za 10 punktów/

Kwadratowa ramka o boku $a=10\text{cm}$, złożona z $N=1000$ zwojów drutu o polu przekroju $S=0,4\text{mm}^2$, wykonana z przewodnika o oporze właściwym $\rho = 0,02 \mu\Omega\cdot\text{m}$, obraca się ze stałą częstotliwością f w jednorodnym polu magnetycznym o indukcji $B=3\text{T}$. Oś obrotu ramki przechodzi przez środki jej przeciwległych boków i jest prostopadła do wektora indukcji $\mathbf{B}$. Ramka jest połączona z żarówką o mocy $P = 15\text{ W}$ przystosowaną do napięcia skutecznego $U_{\text{Sk}} = 12\text{ V}$.

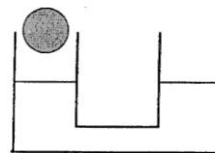
- Oblicz opór omowy R_1 ramki.
- Oblicz opór elektryczny R żarówki pobierającej moc P .
- Oblicz amplitudę natężenia I_0 oraz natężenie skuteczne I_{Sk} prądu elektrycznego płynącego przez żarówkę zasilaną napięciem U_{Sk} .
- Oblicz amplitudę strumienia indukcji magnetycznej Φ przenikającego przez ramkę.
- Oblicz amplitudę SEM indukowanej w ramce w sytuacji, gdy zasila ona żarówkę napięciem U_{Sk} .
- Oblicz częstotliwość f obrotów, przy której ramka zasila żarówkę napięciem U_{Sk} .
- Narysuj wykres zależności od czasu siły elektromotorycznej indukowanej w ramce obracającej się z częstotliwością f . Zaznacz na wykresie wartość U_{Sk} .
- Narysuj wykres zależności od czasu siły elektromotorycznej indukowanej w ramce po dwukrotnym zmniejszeniu częstotliwości jej obrotów. Opisz wykres.

Zadania opisowe – każde za 3 punkty

Należy wybrać tylko **trzy** zadania!

Zadanie 5. Opisz i podaj przykłady zjawiska rezonansu oraz zjawiska dudnienia.

Zadanie 6. Opisz, narysuj i uzasadnij, jak zmieniają się wysokości poziomów oraz różnica poziomów cieczy w obu ramionach naczyń połączonych (Rys.) po wrzuceniu do jednej z rurek kulki o gęstości: a) mniejszej od gęstości cieczy, b) większej od gęstości cieczy.

Zadanie 7. Opisz i przedstaw na wykresie zależność sprawności silnika Carnota od temperatury źródła ciepła przy zachowaniu stałej: a) temperatury chłodnicy, b) stałej różnicy temperatur źródła ciepła i chłodnicy.

Zadanie 8. Płaski kondensator próżniowy o pojemności C został naładowany ładunkiem Q do napięcia U i odłączony od źródła napięcia. Opisz i uzasadnij, jakiej zmianie ulegnie: pojemność kondensatora, ładunek i napięcie na okładkach oraz natężenie pola elektrostatycznego w kondensatorze po dwukrotnym zwiększeniu odległości między jego okładkami.

Zadanie 9. Nad igłą kompasu skierowaną na północ umieszczono prostoliniowy przewodnik zorientowany równoległe do kierunku pola magnetycznego. Opisz, przedstaw na rysunku i uzasadnij zmianę położenia igły kompasu w sytuacji, gdy przez przewodnik zacznie płynąć stały prąd elektryczny w kierunku: a) północnym; b) południowym.

Zadanie 10. Wyjaśnij pojęcie dualizmu korpuskularno falowego oraz opisz zjawiska potwierdzające falowość oraz kwantową naturę światła.

Opracował
dr Stanisław Waga
Instytut Fizyki UO